

Norges ambisjon: Verdensmester i eForvaltning! Men mange hindrer gjenstår

Kommentarartikkel 7.9. 2009

Norge vil bli verdensmester i eForvaltning. Spydspissen er AltInn 2. Men mange hindre gjenstår.

Brønnøysundregistrene hadde invitert til et seminar i forrige uke for å presentere den nye versjonen av AltInn som kommer til høsten. Seminaret hadde samlet nesten 150 deltagere, og må totalt sett betraktes som en stor suksess, med meget god og matnyttig informasjon både til brukermiljøer og utviklere.

AltInn ble lansert ca. år 2000 som en *alternativ* kanal for innrapportering av regnskapsdata til det offentlige. Initiativet var tatt av store etater som Skatt, SSB og Lånekassen. Systemet var EDIFACT-basert, og strategien de første årene var å stimulere programvareleverandørene til å tilpasse sine systemer slik at brukerne gjennom egne systemer kunne rapportere direkte inn til Brønnøysundregistrene. 90% av innregistreringen skjedde via ERP-systemene i de første årene. Portalen AltInn ble ikke prioritert; den fungerte derfor ganske dårlig de første årene.

Senere har strategien endret seg: Fokus er i større grad blitt lagt på å forbedre portalen, teknologien er blitt XML- og web-basert, den bygger på SOA/Nettsky-arkitektur, funksjonaliteten er vesentlig forbedret for brukerne, og stadig flere tjenester legges inn.

AltInn er ikke lenger en *alternativ* kanal, men en kanal for å legge inn nær sagt *all* informasjon som det offentlige pålegger næringsliv og privatpersoner å melde inn. 50% av all innmelding går nå gjennom AltInn-portalene, og ¾ av brukerne er fornøyd.

Med andre ord en strålende suksess, som også har vakt internasjonal oppmerksomhet. AltInn er blitt en norsk "eksportartikkel" (Brønnøysundregistrene blir stadig invitert til å presentere løsningen i andre land); AltInn presenteres på den forestående E-Government konferansen som EU-kommisjonen arrangerer i Malmø i november (Sverige har formannskapet i EU denne høsten), og ELMER (retningslinjer for brukervennlighet i elektroniske skjemaer) er plukket ut som kandidat til å vinne den gjeve prisen for beste E-government premie for "best practice".

Ambisjonen er altså å bli "best i verden" på eForvaltning. Men før den ambisjonen nås – uavhengig av om en får pris eller god omtale under Malmø-konferansen, har norsk offentlig sektor – ikke Brønnøysundregistrene primært - to utfordringer:

Fornyingsdepartementet tok i sin tid initiativ til å lage en annen prestisjefylt portal – MinSide – og har arbeidet med å lage en nasjonal eID. Begge disse prosjektene er nå overført til DIFI. Disse elementene – særlig eID må nødvendigvis samordnes med AltInn. Og det vil da også bli gjort i følge det som ble sagt på seminaret, men da slik at **eID skal koordineres med AltInn** – og ikke omvendt. En fornuftig tilnærming. I tillegg er det etablert et nytt koordineringsorgan (SKATE – Styling og Koordinering Av Tjenester i Eforvaltning) bestående av etatslederne i DIFI, Brønnøysundregistrene, etc.

Dette er også bra – det er altså en koordinering på praktisk plan, noe som nesten alltid vil være av større betydning enn "koordinering" på politisk nivå. Vi får bare nå se hvordan dette

utvikles i praksis: Utfordringen ligger hos DIFI som tilsynelatende i liten grad har deltatt i dette arbeidet til nå.

Men den andre utfordringen ”for å bli best i klassen” ligger på overordnet plan: Lage en omforent strategi for gjenbruk av data mellom etatene, eller mer kryptisk ”en metadatastrategi for offentlig sektor”. Næringsdepartementet har tatt initiativ til å utrede behovet for dette. Resultatet ble presentert på NorStella og Ressursnettverk for eFvaltningss felles arrangement i forrige uke, se [her](#). Noen av de sentrale konklusjonene er:

- *Etatene lovpålegges mest mulig gjenbruk av felles data*
- *Disse skal gjøres offentlig tilgjengelig gjennom et registry (”kartotek”) over i hvilke ”bibliotek” (repository) en finner disse dataene*
- *Nytteverdien av den type gjenbruk skal synliggjøres*
- *De mest sentrale etatene skal ha en felles porteføljestyring av slike metadata*

De foreslår også at SERES (2) videreføres som et sentralt element i en felles metadatastrategi som skal understøtte bla. AltInn.

Men det er et tankekors at drivkreftene bak en slik helhetsforståelse drives frem av eksterne aktører, i første rekke Semicolon-prosjektet. En rekke av de mest sentrale offentlige etater deltar i dette prosjektet, se www.semicolon.no. Dette prosjektet er dermed i gang med å skape den samhandlingsarenaen som trengs for at det offentlige skal kunne se verdi, og helhet og sammenheng, i sine ulike anstrengelser på å bli ”verdensmestre i eForvaltning”.

Og det er kanskje like greit?

Alle presentasjonene fra AltInn-møtet finner du her:
<http://www.brreg.no/kurs/altinndag09/index.html>

Arild Haraldsen